

Verslag van de zitting in de strafzaak tegen Samir Azzouz op 13 juli 2022

Hieronder wordt een samenvatting gegeven van het requisitoir van het OM, de verdediging door Tamara Buruma, en het slotwoord van Samir zelf.

Aanklacht en eis van Openbaar Ministerie

Het FIOD startte een strafrechtelijk onderzoek in mei 2019 na krantenartikelen in Telegraaf, NRC (30 maart) en Volkskrant (12 april). Deze bladen waren anoniem getipt over de acties waarbij Samir geld overmaakte naar Syrië voor het vrijkopen van IS-vrouwen.

Volgens de reclassering verliep de deradicalisering van Samir “rommelig”.

Volgens het OM had Samir in totaal \$ 109.000 overgemaakt ter voorbereiding van terroristische misdrijven. Als bewijs werd een filmpje aangevoerd, gevonden op de telefoon van Samir, waarop een kind zijn wijsvinger opstak en een liedje zong dat de martelaars verheerlijkte. Samir had dat filmpje wel gedownload maar niet verspreid. Samir had ook eigen geld overgemaakt. Volgens het OM was het sturen van geld naar de vrouwen de enige manier om een bijdrage te leveren aan de jihadistische strijd. Het geld ging ook naar smokkelaars die bij IS hoorden. Hawala bankier is een misdrijf, en bovendien stonden de vrouwen op de sanctielijst. In de kampen was IS erg actief.

De hoedanigheid van de vrouwen is relevant voor de klacht tegen Samir. De geholpen vrouwen worden verdacht lid te zijn van een terroristische organisatie. Het helpen ontsnappen van de vrouwen was illegaal omdat de Hoge Raad in juni 2020 de afweging maakte dat de NL overheid niet verplicht was de kinderen op te halen (?).

De eerste vrouw die Samir hielp, was Mariam, de vrouw van zijn vriend Germaine Walters. Samir had ook contact met Bilal.

Na de val van Baghouz nam de invloed van IS in de kampen toe. Veel van de buitenlandse vrouwen waren extra gemotiveerd voor IS. Samir was op de hoogte van de rol van de vrouwen want hij was op de zittingen tegen hen aanwezig (?). Samir kende veel van de vrouwen en hun motieven zoals blijkt uit de BNN/VARA uitzending van Staatsvijand Nr. 1 en het commentaar daarin van de documentairemaker. Dat de vrouwen niet teruggehaald mochten worden, blijkt ook uit het besluit van de Hoge Raad uit juni 2020 (?).

Volgens de AIVD rapporten was het fondsenwerven voor de kinderen de enige manier om IS te steunen. Daarom voerde IS ook een media campagne voor het vrijlaten van de vrouwen en kinderen. Het geld kon gebruikt worden voor de uitvoering van terroristische misdrijven, en dat was ook de bedoeling van Samir.

Het handhaven van sanctielijsten is ook belangrijk gezien de huidige sancties tegen Rusland.

Er was het risico dat een deel van het geld naar IS zou gaan doordat aan IS gelieerde mensensmokkelaars er geld aan overhielden.

Op lidmaatschap terroristische organisatie staat maximaal 15 jaar. Samir heeft IS geholpen bij hun media strategie. IS had in Idlib de middelen om de vrouwen op te vangen.

De buitenlandse vrouwen zaten in een aparte afdeling van kamp al-Hol met extra bewaking. Deze vrouwen waren meer radicaal dan de Irakese en Syrische vrouwen.

Samir was in 2018 een campagne gestart om geld over te maken voor het levensonderhoud van de vrouwen. Vanaf 2019 begon de financiering van ontsnappingen op gang te komen. De selectie van vrouwen is veelzeggend. Zeven van de ontsnapte vrouwen zitten nog in Idlib en sommigen zijn nog actief voor IS.

Samir had video's gedeeld van kinderen die hun vinger omhoog staken en IS-strijdliezen zongen.

Veel referenties naar BNN/VARA uitzending van oktober 2020 (zie mijn eerder commentaar hierop van 16 juli).

Verklaring van Bilal (Belg) die beweerde dat Samir hem gevraagd zou hebben om wapens.

Samir is nog steeds lid van IS; het gaat hem alleen om de vrouwen. Nu is er sprake van een virtueel kalifaat. In 2019 zag het er even naar uit dat Europese landen hun vrouwen en kinderen gingen ophalen. Toen dat niet gebeurde, is Samir in dat gat gesprongen. Samir heeft weliswaar geen geweldsdaad verricht maar dat hoeft ook niet. Een klusjesman van IS is ook veroordeeld.

Volgens de reclassering is Samir onverbeterlijk. Hij is vast overtuigd van zijn eigen ideeën. Daarmee is hij een groot risico. Hij vindt dat in Nederland moslims anders behandeld worden dan de rest. Volgens de reclassering heeft hij een aversie tegen de overheid. De kans op herhaling is zeer groot hoewel er geen geweldsrisico is op korte termijn.

Op 8 juli gaf Samir aan dat hij een baan in de zorg wil. Het OM beschouwt dit als teken dat hij zwakke mensen wil beïnvloeden.

Het OM geeft weer een overzicht van alle gruweldaden van IS. Er wordt ook zwaar getild aan een valse factuur die Samir voor een client heeft opgestuurd naar de Belastingdienst. Dat zegt wat over zijn houding t.o.v. de regels van de NL overheid. De kans op recidive is groot volgens de reclassering. Samir komt berekenend over (net alsof dat verkeerd is). **Het OM wil schorsing van voorarrest en eist 6 jaar onvoorwaardelijk.**

Verdediging door advocaat Tamara Buruma

Tamara begint de verdediging met citaten van een aantal ouders die Samir dankbaar zijn. Samir heeft meteen na de publicaties in de kranten begin 2019 aan het OM aangeboden om gehoord te worden. Daar hebben ze niet op gereageerd. Het onderzoek van het OM duurt nu al 2 jaar en is disproportioneel lang. In augustus 2019 zijn ze begonnen met het onderzoek en dat is te lang voortgezet. Zijn telefoon is getapt terwijl dit niet nodig was. Het onderzoek heeft niets toegevoegd aan datgene wat Samir al in 2019 verteld had aan de kranten.

Pas in 2019 geeft IS aan de vrouwen in de kampen toestemming zich over te geven. In 2018 was Syrië nog een actief oorlogsgebied; de vrouwen konden niet ontsnappen. Het feit dat de vrouwen tot begin 2019 bij IS zijn gebleven, is geen bewijs voor hun trouw aan IS; ze konden domweg niet ontsnappen. De vrouwen gaven zich in 2019 over aan de Koerden met de bedoeling naar NL te gaan. Maar de EU landen waren niet bereid hen terug te nemen. Volgens Human Rights Watch werden de vrouwen door de Koerden illegaal vastgehouden. Ze wilden vertrekken naar Nederland maar ze konden niet. In de kampen was de situatie levensgevaarlijk; er zijn kinderen overleden. Het gevaar

werd veroorzaakt door pro-IS vrouwen maar daar hoorden de Nederlandse vrouwen niet bij. Niet alle vrouwen zijn tot het eind in Baghouz gebleven. Volgens de NCTV was het AIVD rapport "Leven onder IS" uit 2017 onzorgvuldig. Niet alle vrouwen wilden bij IS blijven, maar terugkeren naar Nederland was moeilijk. Van de 22 vrouwen in al-Hol namen er 16 deel aan het kort geding. Daarmee namen ze het risico dat ze gestraft zouden worden door de andere vrouwen. Vooral vrouwen die meewerkten aan interviews liepen een groot risico. Volgens de rapporteurs voor de mensenrechten van de VN zijn de rechten van de kinderen zwaar geschonden. De Nederlandse overheid was zich hiervan zeer bewust maar weigerde de kinderen te helpen.

Het geven van humanitaire hulp is een recht van iedereen. Het maakt niet uit of je dit op grond van een religieuze overtuiging doet. In het kamp hadden de vrouwen geld nodig om aan voedsel en medicijnen te komen. Het Hawala systeem was de enige manier om er geld heen te sturen.

Vanaf 2019 stuurde Samir ook geld om de vrouwen te helpen ontsnappen. Hij deed daar ook niet geheimzinnig over, getuige zijn verhaal tegen de kranten in die tijd. In november 2019 oordeelde de Haagse rechtbank dat de staat de plicht had de kinderen uit Syrië terug te halen. Groot was de teleurstelling toen het hof, en later de Hoge Raad, tot een andere conclusie kwamen. Het hof en de HR vonden dat terughalen te gevaarlijk was, maar dit was een gelegenheidsargument. Nederland wou de vrouwen en kinderen zogenaamd wel terugnemen, maar dan moesten ze zich melden bij de ambassade in Turkije, wat natuurlijk onmogelijk was zonder hulp.

De moslimgemeenschap in NL distantieerde zich ook van de vrouwen en kinderen in Syrië.

Het project Prison Break was een humanitaire actie. Samir kon de vrouwen en kinderen vrij krijgen door zijn contacten met bewakers en met opvanghuizen in Syrië. Van de 16 vrouwen die hij heeft helpen ontsnappen, zijn er 11 teruggekeerd naar Nederland. Dit zeer tegen de zin van IS die de terugkeer van de vrouwen naar Europa veroordeelde.

Het OM noemt alle vrouwen terroristen. Dat mag niet; ze zijn nog nooit veroordeeld voor terrorisme. Samir kon niet weten dat het helpen van vrouwen beschouwd zou worden als financiering van terrorisme. De vrouwen in de kampen werkten niet meer voor IS. De ontvangen gelden konden daardoor nooit bij IS komen. Er is ook geen enkel bewijs dat een deel van het geld bij IS terecht is gekomen. Alle vrouwen die Samir geholpen heeft, hebben deelgenomen aan het kort geding; ze wilden dus allemaal terug naar NL. De vrouwen die eerst naar Idlib gingen, konden niet verder naar Turkije omdat de grens gesloten was. Daarom hebben ze zich nog niet kunnen melden bij de ambassade. Samir had geen reden om aan te nemen dat ze niet wilden terugkeren naar NL. Geen enkele van de teruggekeerde vrouwen heeft nog IS sympathieën.

Volgens het Europese recht mag humanitaire hulp niet leiden tot toepassing van strafbepalingen uit de terrorisme wetgeving. Volgens EU recht mag Nederland er ook geen eigen sanctielijst op nahouden; dat mag alleen de EU. Volgens de Hoge Raad moet bij moeilijke afwegingen de "humanitaire uitzondering" worden toegepast. Er moet beroep gedaan worden op een noodtoestand ("crepeer situatie"). Vele organisaties gaven aan dat de situatie kritiek was. Artsen Zonder Grenzen stopte zijn activiteiten in 2019. Volgens artikel 450 zijn burgers verplicht te handelen in noodsituaties waar de overheid niet kan ingrijpen. De morele plicht wordt dan rechtsplicht. Samir had alle andere mogelijkheden onderzocht, en er bleef er maar één over: zelf handelen.

Samir heeft zichzelf opgeofferd door de kinderen in Syrië te helpen. Dit ging ten koste van zijn eigen kinderen. De BTW fraude heeft hier niets mee te maken. Volgens de VN rapporteurs mag

strafvervolging niet leiden tot meer criminaliteit (als Samir niet had ingegrepen, waren de kinderen verder onder invloed gekomen van IS).

Slotwoord van Samir

Het OM toont weinig empathie tegenover de kinderen. Volgens de FIOD heeft hij vrouwen geholpen om illegaal het kamp te verlaten, maar het kamp zelf is illegaal: de vrouwen worden zonder aanklacht gevangen gehouden. De enige manier om de kinderen te helpen, was om geld naar de moeders te sturen. In beschaafde landen moet het mogelijk zijn om kinderen in zo'n situatie te helpen. Niet helpen was een optie waarmee hij niet kon leven; de kinderen in het kamp stierven van honger.